

A close-up photograph of a person's hands, wearing a blue sweater, holding a red egg over a large, ornate, circular plate. The plate features intricate, concentric patterns in a light color, possibly silver or gold, on a darker background. The background is dark and out of focus, showing some indistinct shapes.

**МІНІСТЕРСТВО
КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ**

**УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР
КУЛЬТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

ВІСНИК

НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ

ВИПУСК 1

*Щоквартальний вісник «Нематеріальна культурна спадщина України».
Інформаційний ресурс про новини з реалізації Конвенції ЮНЕСКО 2003 р. в Україні та
кращі практики.*

*Забезпечення реалізації Конвенції-2003 відрізняється тим, що наголос робиться на
людях та культурному просторі. Це пов'язано з тим, що взаємодія між різними за-
цікавленими сторонами в просторовому контексті - окремими особами, групами та
громадами - є невід'ємною частиною нематеріальної культурної спадщини.*

Перше видання Вісника присвячене актуальним новинам та міжнародній співпраці.

© Український центр культурних досліджень, 2017

© Центр розвитку «Демократія через культуру» - концепція, контент, інформаційна підтримка, 2017

ЗМІСТ:

ПРИНЦИПИ КОНВЕНЦІЇ.....	4
ПОШИРЕННЯ.РОБОТА НА МІСЦЯХ	6
НОВИНИ ПРО ЖИВУ СПАДЩИНУ.....	8
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ.....	14

ПРИНЦИПИ КОНВЕНЦІЇ

Конвенція-2003: поширення та реалізація в Україні

Визначення поняття «нематеріальна культурна спадщина» подане у ст 2. Конвенції про нематеріальну культурну спадщину -

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_d69

Нижче ми для зручності наводимо діаграму

СПИСКИ

Статті 16 і 17 Конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини передбачають створення двох переліків.

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_d69

I. Список нематеріальної культурної спадщини, що потребує термінової охорони: встановлює пріоритетність вжиття необхідних заходів. До списку нематеріальної культурної спадщини, що потребує термінової охорони, 2016 року включено від України «Козацькі пісні Дніпропетровщини».

Новини

Переліки

Законодавство

Дослідження. Публікації

Платформа

Документи

Про нас

Головна » Козацькі пісні Дніпропетровщини

Українська

Козацькі пісні Дніпропетровщини

Назва елемента нематеріальної культурної спадщини :
Козацькі пісні Дніпропетровщини
Інша назва елемента (якщо це можливо та необхідно):

II. Репрезентативний список нематеріальної культурної спадщини людства, аналог відомого Списку всесвітньої культурної спадщини: забезпечує наочність і популярність нематеріальної культурної спадщини по світу.

До Репрезентативного списку 2013 року включено від України «Петриківський розпис - українське декоративно-орнаментальне малярство XIX-XXI ст.».

Новини

Переліки

Законодавство

Дослідження. Публікації

Платформа

Документи

Про нас

Головна » Петриківський розпис - українське декоративно-орнаментальне малярство XIX-XXI ст.ст.

Українська

Петриківський розпис - українське декоративно-орнаментальне малярство XIX-XXI ст.ст.

Назва елемента нематеріальної культурної спадщини :
Петриківський розпис - українське декоративно-орнаментальне малярство XIX-XXI ст.ст.
Інша назва елемента (якщо це можливо та необхідно):

Демократія через культуру

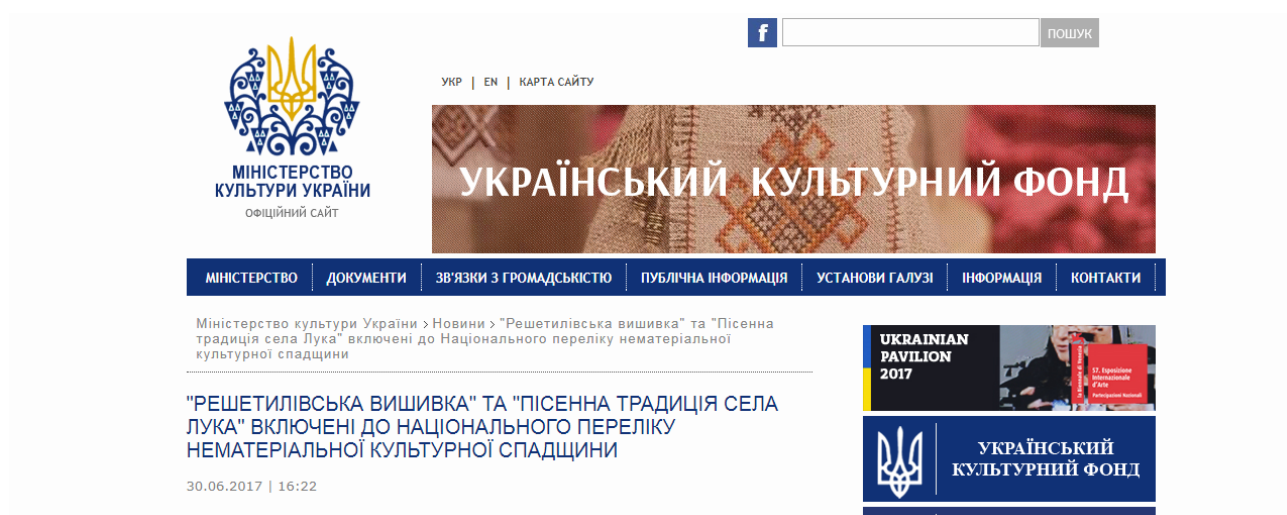
ПОШИРЕННЯ

Складання переліків – головний обов'язок держави-учасниці, яка ратифікувала Конвенцію ЮНЕСКО, відповідно до Статті 12. Оскільки в Конвенції не обумовлені принципи класифікації та кількість різнорівневних списків, держави-учасниці можуть формувати структури переліків на свій розсуд.

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_d69

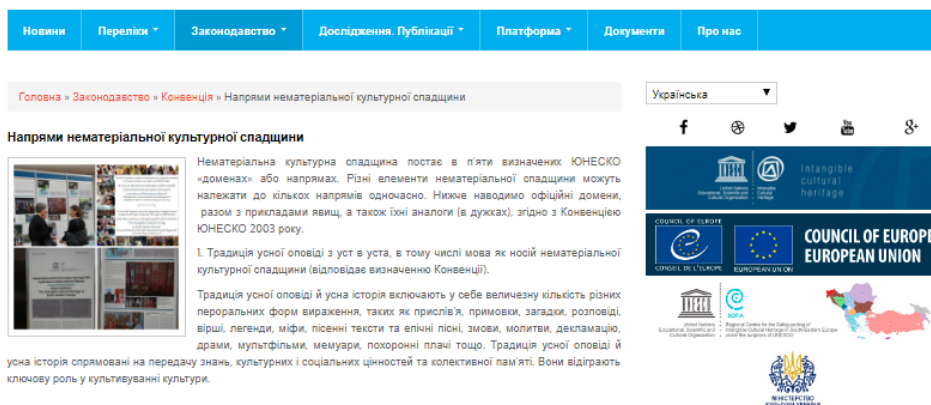
Національний перелік нематеріальної культурної спадщини в Україні регламентується Наказом Міністерства культури України №1521 від 14.12.2012 «Затвердження облікової картки об'єкта (елемента) нематеріальної культурної спадщини України та визначення об'єктів нематеріальної культурної спадщини України». Оприлюднення Наказу про включення до переліку в обов'язковому порядку розміщується на сайті Міністерства культури України -

http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245254290

На сайті Українського центру культурних досліджень доступна інформація про питання, які стосуються нематеріальної спадщини і її збереження в Україні, відповідно до ратифікованої у 2008 році нашою країною Конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини (2003).

<http://ich-nks.uckd.org/uk/node/61>

Важливий аспект сайту: тут публікуються дані про систематично оновлюваний Національний перелік елементів нематеріальної культурної спадщини, місцеві переліки елементів, а також інформація про живі приклади нематеріальної спадщини в нашій країні.

<http://ich-nks.uckd.org/uk/taxonomy/term/32>

Ви можете знайти тут також інформацію про майбутні події, ініціативи та проекти, пов'язані з підтримкою нематеріальної культурної спадщини.

<http://ich-nks.uckd.org/uk/news>

Запрошуємо вас прочитати статті та повідомлення про це, а також ознайомитись з матеріалами та прикладами збереження нематеріальної культурної спадщини.

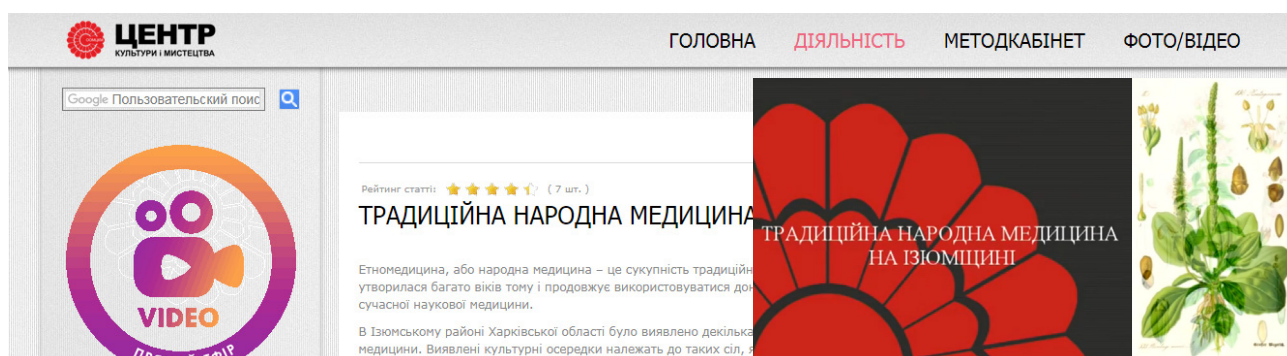
Ми рекомендуємо вам поділитися інформацією про події, пов'язані з нематеріальною спадщиною, її охороною, документацією, популяризацією. Будемо раді розміщувати їх у розділі «Новини». Публікуючи цю інформацію, приділятимемо особливу увагу подіям, що відповідають настановам, викладеним ЮНЕСКО у рамках Конвенції 2003 року.

<http://ich-nks.uckd.org>

Позитивний приклад

У серпні 2015 року на базі Харківського обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва була створена комісія зі збору, обробки та складання переліку елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області.

З переліком можна ознайомитися на сайті за посиланням <http://www.cultura.kh.ua/uk/activities/projects/intangible-cultural-heritage/elements>

РОБОТА НА МІСЦЯХ . НОВИНИ ПРО ЖИВУ СПАДЩИНУ

Наступний рік оголошено Європейською Комісією Роком європейської культурної спадщини, а Президентом України - Роком національної культурної спадщини. Відповідно до Конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини (2003), найважливішою ланкою в культурній політиці в цій сфері є передача знань, освіта - формальна і неформальна, оскільки пізнання культурної спадщини сприяє діалогу між поколіннями.

Жива Спадщина

«Мистецтво с. Щітки Писарівської територіальної громади Вінницької обл.» - традиція виготовлення щіток та кошиків із рогами.

Передача навичок від бабусі до онуки - Гецевич Валентина з онукою Анастасією.

Майстер клас від учнів Кутської дитячої художньої школи (Івано-Франківська обл., Косівський район, селище міського типу Кути) для гостей фестивалю «Мальований дзбаник».

Урок майстерності від Надії Вакуленко, решетилівська вишивка «білим по білому».

Фестиваль дитячого малюнка «Малюю спадщину - пізнаю світ». Перший захід стартував в Українському центрі культурних досліджень разом із творчою лабораторією (майстер-класом) народної майстрині Петриківського розпису Тетяни Гарькавої «Спадкоємність поколінь».

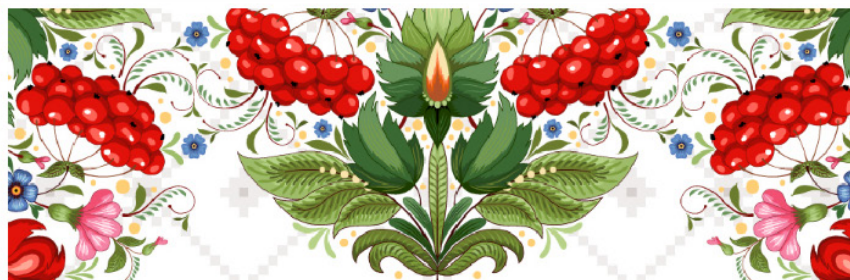
Робота на місцях

Миколаївський обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи в березні цього року провів онлайн-семінар на тему «Організація роботи зі збору та обробки елементів нематеріальної культурної спадщини».

Семінар, що тривав протягом двох тижнів, був присвячений базовим основам з організації, збору та обробки елементів нематеріальної культурної спадщини. У режимі онлайн у форматі культурного діалогу відбувалося спілкування з працівниками культури, які розробляють напрям НКС у районах та територіальних громадах Миколаївщини.

Головна Про нас Анонси Творчі новини Поради Методична робота Контакти

Підсумки обласного семінару для керівників вокально-хорових колективів

[Творчі новини](#)

2 та 3 жовтня в приміщенні Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв пройшов обласний семінар для керівників вокально-хорових колективів. Про подробиці заходу — далі в статті.

Пошук

- Нематеріальна культурна спадщина
- Наші колективи
- План роботи — 2017

Афіша

Обласний конкурс хорових колективів і

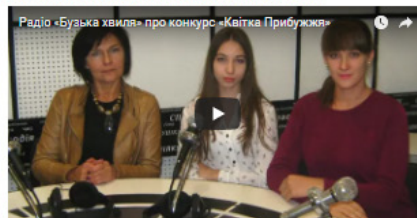

Головна Про нас Анонси Творчі новини Поради Методична робота Контакти

Радіо «Бузька хвиля» про конкурс «Квітка Прибужжя-2017»

[Творчі новини](#)

4 жовтня до студії прямого ефіру радіо «Бузька хвиля» завітала провідний методист Миколаївського обласного центру народної творчості Вероніка Гаврилюк, яка розповіла про подробиці проведення щорічного обласного дитячого конкурсу «Квітка Прибужжя». Разом із куратором проекту а радіослухачами своїми враженнями від участі в заході поділилася Віра Чоква, володарка спеціального призу від членів журі «Квітка Прибужжя-2017». Про інші цікавинки, які будуть організаторами для юних учасників свята дитячої творчості цього року, можна дізнатися тут.

Підсумки обласного семінару для керівників вокально-хорових колективів

[Творчі новини](#)

2 та 3 жовтня в приміщенні Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв пройшов обласний семінар для керівників вокально-хорових колективів. Про подробиці заходу — далі в статті.

Пошук

- Нематеріальна культурна спадщина
- Наші колективи
- План роботи — 2017

Афіша

Обласний семінар-практикум для керівників аматорських театральних колективів у сільських клубних закладах області

Обласний конкурс хорових колективів і вокальних ансамблів «Бережківський спіл»

Обласне свято «Токрівицько, покрий мою голівоньку»

Телевізійні зустрічі: родина Ракітич — 5 жовтня

Обласний конкурс хореографічного мистецтва «Парлина Прибужжя»

Творчі новини

Радіо «Бузька хвиля» про конкурс «Квітка Прибужжя-2017»

Підсумки обласного семінару для керівників вокально-хорових колективів

«Новий день» про «Школу хореографічного мистецтва»

«Школа починаючого хореографа» в Первомайську

Ювілейний конкурс хорових колективів імені Миколи Аркаса визначив кращих

Обласне свято «Пісні наших батьків» зібрало друзів

Сьогодні в Миколаївському обласному центрі народної творчості та культурно-освітньої роботи відбувся обласний конкурс хорових колективів і вокальних ансамблів «Бережківський спіл».

Управління культури, національностей і релігій Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпропетровська обласна асоціація органів місцевого самоврядування, Дніпропетровський обласний методичний центр клубної роботи та народної творчості започаткували серію семінарів «Нематеріальна культурна спадщина – як ресурс розвитку громади». На першому семінарі, який відбувся в середині червня цього року, представникам громад області довели інформацію про стан реалізації регіональної програми збереження та розвитку об'єктів культурної і природної спадщини, перелік об'єктів, елементів, які можуть бути визнані культурною спадщиною району, області, елементів нематеріальної культурної спадщини, що визнані ЮНЕСКО, та нагальні проблемні питання носіїв елементів.

21-22 вересня в місті Косів на Івано-Франківщині відбувся фестиваль «Мальований дзбаник». Організатори фестивалю приклали максимум зусиль, щоб показати все багатство косівської кераміки, той культурний світ, в якому народжується неперевершене косівське керамічне диво. Гості фестивалю могли насолодитися виробами майстрів та познайомитися з їх авторами.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Конвенція ЮНЕСКО 2003 р., ст. 19, пункт 1:

Для цілей цієї Конвенції міжнародне співробітництво включає, inter alia, обмін інформацією та досвідом, спільні ініціативи, а також створення механізму надання допомоги державам-учасникам в їхніх зусиллях, спрямованих на охорону нематеріальної культурної спадщини.

З 4 по 10 липня 2017 року в Литві відбувся XXX Міжнародний фольклорний фестиваль «Балтика – 2017», який є найбільшим проектом традиційної культури країн Балтії та проходить щороку в одній з балтійських країн – Естонії, Латвії, Литві. Фестиваль охороняє місцеві культурні традиції та представляє народні танці, музику, звичаї, ремесла та інші сфери нематеріальної культурної спадщини в їх історичних формах. Цього року він проводився під егідою Міжнародної ради організацій фольклорних фестивалів і народного мистецтва (CIOFF), офіційного партнера ЮНЕСКО. У фестивалі взяли участь фольклорні колективи та народні майстри з країн Балтії, Греції, Іспанії, Японії, Польщі, Індії, Кореї, Мексики та ін.

З ініціативи Українського центру культурних досліджень Міністерства культури України на фестивалі була представлена нематеріальна культурна спадщина України: Петриківський розпис і Козацькі пісні Дніпропетровщини (за підтримки Управління культури, національностей і релігій Дніпропетровської облдержадміністрації), Пісенна традиція села Лука Києво-Святошинського району Київської області (за підтримки Гореницької сільської ради).

З **18 по 22 вересня 2017 року** в м. Софія (Болгарія) відбувся тренінг для тренерів з підготовки глобальних фасилітаторів для європейської мережі ЮНЕСКО з питань нематеріальної культурної спадщини, в якому взяв участь в.о. директора Українського центру культурних досліджень Олександр Буценко.

П'ятиденне навчання, організоване Секретаріатом ЮНЕСКО спільно з Регіональним центром ЮНЕСКО з питань нематеріальної культурної спадщини – в контексті глобальної програми з нарощування потенціалу для ефективного здійснення Конвенції ЮНЕСКО з охорони нематеріальної культурної спадщини – було покликане розширити регіональну мережу фасилітаторів програми та посилити її спроможність для виконання завдань, спрямованих на реагування на сучасні проблеми та потребу в створенні мережі в європейських країнах та, зокрема, країнах Східної Європи.

Зміст та методологія тренінгу враховували рекомендації останньої глобальної стратегічної наради, яка відбулася в Бангкоку в березні 2017 року. Під час зустрічі з питань стратегії було наголошено на необхідності посилення уваги до зміцнення інституційного потенціалу на національному рівні, розвитку національних мереж інструкторів та розгляді змінюваної ролі фасилітаторів.

Відповідно, тренінговий семінар у Софії:

- 1) проаналізував уроки, отримані на сьогоднішній день від реалізації програми глобальної спроможності ЮНЕСКО в Європі;
- 2) сприяв посиленню знань та компетенцій учасників, необхідних для діяльності в мережі;
- 3) забезпечив практичний досвід використання навчальної програми з розвитку потенціалу ЮНЕСКО, включаючи нещодавно розроблені матеріали з розробки планів збереження.

27-29 вересня 2017 року в Києві та Кролевці (Сумської області) відбувся Міжнародний семінар з обміну досвідом з експертами Естонії у сфері нематеріальної культурної спадщини, організований Міністерством культури України, Українським центром культурних досліджень за сприяння кафедри фольклористики Інституту філології Київського національного університету Тараса Шевченка, відділу культури Кролевецької РДА, Музею Кролевецького ткацтва, Міністерства культури Естонії, Центру народної культури Естонії та Посольства Естонії в Україні.

27 вересня наукова частина семінару супроводжувалась творчою лабораторією, в якій свої практичні навички продемонстрували Сето-леєло хор (Естонія), гурти «Роксоланія» (Київський національний університет Тараса Шевченка), «Червона калина» (с. Лука Києво-Святошинського району Київської області), «Кралиця» (Київський національний університет культури і мистецтв), «Співаночки» (м. Кам'янське Дніпропетровська обл.)

28 вересня у творчій лабораторії після теоретичного семінару в Музеї Крелевецького ткацтва свої практичні навички продемонстрували майстрині громади Сето (Естонія) Інгріт Кала і Ріска Гирн та майстрині Крелевецького переборного ткацтва. У Музеї Крелевецького ткацтва відкрилася виставка «Колекція традиційних покутніх рушників комуні Сето парафії села Обініца». На Міжнародному літературно-мистецькому фестивалі «Крелевецькі рушники» 28 і 29 вересня традицію поліфонічного співу Сето-леєло, занесену 2009 р. до Репрезентативного списку ЮНЕСКО, продемонстрував хор комуні Сето.

ВІСНИК

НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ

ВИПУСК 1

Випуск підготували:

Валентина Дем'ян
Олександр Буценко
Михайло Федорин